



2009

NATUR- ARRANGEMENTER

Naturvejleder og Grøn Guide
i Frederikshavn Kommune



FREDERIKSHAVN KOMMUNE



Velkommen i det grønne!

Det er med stor fornøjelse at Park & Vejforsyningen igen i år kan præsentere en bredt sammensat symfoni af naturaktiviteter og arrangementer som et attraktivt tilbud til Frederikshavn Kommunes borgere. Arrangementerne henvender sig til alle, der har lyst til at opleve og udforske naturen og mærke på egen krop, hvad frisk luft og motion kan gøre ved sanser og humør.

Turene krydres altid med kyndig naturvejledning, og der er noget for enhver smag. Tag f.eks. på morgentur for de friske, eller oplev flagermus ved nattetide. Du kan måske fristes af den historiske fortid i den vendsysselske natur, eller det kan være, du er optaget af de kulinariske oplevelser, som naturen også kan byde på.

Årets program sætter fokus på, at naturen udgør et stort motionscenter lige uden for din dør. På flere ture vil du opleve, hvordan motion nemt kan kombineres med gode naturoplevelser.

Sidst men ikke mindst byder naturen på forunderlige dufte og fantastiske udsigter, og på en stille sommeraften får du i år mulighed for at nyde vores dejlige grønne kommune i samvær med Tina Siel, som med sine smukke sangtoner vil binde naturen og den danske sangskat sammen.

Hver fugl må synge med sit næb, og livet, kan vi skønne, var uden sang kun slid og slæb.
Velkommen i det grønne!

Birthe Dilling Berg
Afdelingsleder



Bo Storm
Naturvejleder



Hanne Lauritsen
Grøn guide



PARK & VEJ
FORSYNINGEN
FREDERIKSHAVN



Opsætning: Park & Vejforsyningen | **Tryk:** ABC print | **Oplag:** 2500 eks.
Forsidefotos: Vilde hindbær i Nielstrup Plantage og Vandværksskoven.
Bagsidefotos: Fugleentusiaster i Damsted Klit og Hedelyng i Nielstrup Plantage.

Indholdsfortegnelse

Velkommen i det grønne!	2
Arrangementer i 2009	4
Faciliteter i det grønne	20
Naturen på nettet	21
Om Park & Vejforsyningen	22
Naturvejleder & Grøn Guide	23

Find vej...

Du kan finde alle mødesteder og beskrivelser af naturarrangementerne på [Google Maps](#). Besøg: www.forsyningen.dk - og vælg Park & Vej.

Du kan også søge på arrangementets titel på: maps.google.dk



Nyhedsbrev

Du kan holde dig opdateret om kommende naturarrangementer ved at tilmelde dig Park & Vejforsyningens elektroniske nyhedsbrev, som udkommer ca. 1 gang om måneden.

Besøg: www.forsyningen.dk > Park & Vej > Nyhedsbreve



Arrangementer i 2009

Fugle og magiske træer i Vandværksskoven

Tidspunkt: 28/2, kl. 13.00 | **Varighed:** ca. 2 timer.

Mødested: P-Pladsen ved Cloostårnet.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm og Ornitolog Kurt Rasmussen.

Det er vinter, og allerede nu begynder fuglene at danne par. En tur i skoven på en flot vinterdag giver altid en masse flotte oplevelser. Vi vil både se og høre fuglene, samtidig med at vi ser Vandværksskoven og får en snak om den og tidligere tiders brug af skoven. Vi vil også gå forbi hultræet og høre om magiske træer.

Foråret vågner i Elling Plantage

Tidspunkt: 14/3, kl. 13.00 | **Varighed:** ca. 3 timer.

Mødested: P-Pladsen på Tuenvvej 119.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm og Cand.scient. Søren Brøndum.

I marts måned, den første forårsmåned, kan du allerede begynde at se og høre, at foråret er begyndt. Knopperne modnes på træerne, der er spor i skovbunden af musenes vinteraktiviteter og fuglenes sang er taget til. Hvis vi er heldige, svæver den Røde Glente over plantagen, hvor den bor, og vi skal have en snak om denne smukke og forholdsvis sjældne fugl.

Samtidig vil vi også få en snak om Frederikshavn Kommunes nye skovpolitik, som skal danne grundlag for nye tiltag og oplevelser i de kommunale skove.



Elling Plantage

Verdens Vanddag: Åbent Hus på Tolne Vandværk og Frederikshavn Rensningsanlæg

Tidspunkt: 22/3, tidspunkt følger.

Mødested: Kirkevej 100, 9870 Sindal & Saltebakken 60, 9900 Frederikshavn.

En dag hvor vi sætter fokus på vores miljø og vigtigheden af rent drikkevand. Kom og se hvordan kommunen sikrer rent drikkevand i årene fremover, og hvordan Rensningsanlægget renser vores spildevand, så vi stadig kan bade langs vores strande.

Nærmere program og tidspunkt følger på www.forsyningen.dk og i dagspressen.

Morgenfugletur ved Stensnæs

Tidspunkt: 28/3, kl. 07.00 | **Varighed:** ca. 3 timer.

Mødested: P-Pladsen ved Lyngså Kirke. Vi kører videre derfra.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm og Ornitolog Kurt Rasmussen.

En tur i naturen om morgenen er en fantastisk oplevelse. Solen stiger, og lyden af de mange træfugle giver unikke oplevelser. Fuglene er på denne tid ved at være kommet til Danmark efter deres vinterophold under varmere himmelstrøg. På turen vil vi se og opleve nogle af vores træfugle. Turen slutter med rundstykker. Medbring selv kaffe.



Naturen som motionscenter

Tidspunkt: 4/4, kl. 13.00 | **Varighed:** ca. 3 timer.

Mødested: Bannerslund Plantage ved Strandby.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm og Fysioterap. Birgitte Vegeberg.

Naturen kan bruges til mange ting. Fotografering, svampejagt og raske gåture er nogle af de ting, vi danskere holder meget af. Motion i naturen har vundet mere og mere frem i de seneste år og kan nemt kombineres med gode naturoplevelser.

På denne tur vil Birgitte Vegeberg instruere i teknikker, der kan gøre motionsturen endnu bedre. Vi vil lære noget om opvarmning og afspænding, så vi undgår skader og samtidig opbygger en god kondition.

Det er ikke en løbetur, men en gåtur for alle!

Skovens Dag 2009 – "Skovens klima"

Tidspunkt: 3/5, kl. 11.00 - 16.00

Mødested: Knivholt Hovedgård i Frederikshavn.

Arrangører: Park & Vejforsyningen, Knivholt, Frederikshavn Jagtforening, Dansk Ornitologisk Forening.

Det landsdækkende arrangement Skovens Dag byder på et væld af aktiviteter i og omkring skoven. I Frederikshavn Kommune foregår det i år på Knivholt Hovedgård under temaet "Skovens klima".

Program og nærmere information vil blive annonceret på:

www.forsyningen.dk, www.frederikshavn.dk og i dagspressen.



Skovens Dag 2007

Åbent Hus i Gartneriet

Tidspunkt: 10/5, klokken 13.00 - 16.00

Mødested: Gartneriet, Brønderslevvej 20 i Frederikshavn.

Park & Vejforsyningen inviterer hvert år borgerne i Frederikshavn Kommune indenfor i Gartneriet. Her produceres blandt meget andet de smukke forårs- og sommerblomster, som udsmykker hele kommunen. Sommersæsonen står for døren, og det betyder, at det bugner med blomstrende kummer og aktivitet i Gartneriet.

På dagen vil der være rig lejlighed til at se faciliteterne. Tag en snak med medarbejderne om alle de grønne glæder, og få dig en hyggelig og ikke mindst lærerig oplevelse.



Gartneriet byder indenfor til lærvrige oplevelser.

Oplevelsestur i mørke med overnatning

Tidspunkt: 15/5, kl. 16.00 - 16/5, kl. ca. 10.00

Mødested: Oplyses senere.

Turleder: Grøn Guide Hanne Lauritsen.

Vi skal opleve naturen på en anden måde, end vi plejer. Vi skal ud i mørket og høre om de nataktive dyr. Måske ser vi ugler eller hjortevildt. Overnatningen foregår i Katsig Bakker. Vi laver mad i hjorteskab på bål. Det kan være hjortebøffer og andet godt med lidt vin til.

Når det bliver mørkt, går vi en tur. Er det stjerneklart, kan vi snakke om stjerner. Ellers får vi en snak om naturen om natten og oplever mørkets hemmeligheder. Når vi kommer tilbage, skal vi have en kop kakao, hvorefter vi går til ro nogle timer.

For de morgenfriske er der mulighed for at se naturen vågne. Måske går vi til udsigtspunktet, der giver et storslået udsyn over den natur, som vi alle er en del af. Når vi kommer tilbage får vi morgenmad og rydder op, hvorefter turen er slut.

Praktiske oplysninger

Medbring følgende: sovepose, liggeunderlag, toiletpapir og toilet-sager samt praktisk tøj efter vejret. Overnatningen foregår i lavuer eller primitive overnatningssteder.

Efter tilmeldingsfristen modtager du også et brev med praktiske oplysninger. Yderligere oplysninger hos Hanne Lauritsen på tlf. 9845 6323. Tilmelding senest 4/5 på tlf. 9845 6000 eller på www.forsyningen.dk.

Pris: 100 kr. pr. voksen, 50 kr. pr. barn inkl. al forplejning.

Brændevinsaften

Tidspunkt: 4/6, klokken 18.30

Mødested: Restaurant Frank's på Sæby Havn.

Arrangører: Restauratør Frank Størup og Naturvejleder Bo Storm.

Brændevin kaldes livets vand og ikke uden grund. Brændevin og naturens urter fandtes før den moderne medicin og var det eneste, vi mennesker kunne tage mod mange sygdomme. Urterne skulle plukkes til Sankt Hans eller Valborgsaften for at være effektive mod sygdommene.

På denne aften hører og ser vi via billeder fortællingen om brændevinens historie. Dette bliver optakten til en stor og velsmagende fiske- og skaldyrsbuffet, hvortil vi skal smage på brændevin.

Der er tilmelding til denne aften direkte til Restaurant Frank's i Sæby på tlf. 9846 2222.

Pris: kr. 230,- ekskl. drikkevarer.

Sang i naturen med Tina Siel

Tidspunkt: 11/6, klokken 19.00 | **Varighed:** ca. 2 timer.

Mødested: Katsig Bakker, se efter Ugleskiltet.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm og Sangerinde Tina Siel.

Naturen om sommeren, de lysegrønne skove, duftene og de fantastiske udsigter fra Katsig Bakker over vores dejlige grønne kommune, danner rammen om denne tur, hvor vi med sang og fordybelse vil nyde naturen og landskabet.

Den kendte sangerinde Tina Siel vil synge sammen med os, og vi vil med sangen binde naturen og den danske sangskat sammen. En anderledes og meget smuk tur. Tag kaffe med, da vi vil sidde i lyngbakkerne og nyde naturen.

Arrangementet er gratis, men kræver tilmelding på tlf. 9845 6000 eller www.forsyningen.dk.

Vilde Blomsters Dag

Tidspunkt: 14/6, klokken 10.00 | **Varighed:** ca. 2 timer.

Mødested: P-Pladsen ved Åsted Ådal/Kirke, se efter Ugleskiltet.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm og Botaniker Mette H. Stigsen.

De Vilde Blomsters Dag afholdes hvert år forskellige steder i Danmark. Det er en chance for at komme ud og se vores flotte flora på de naturlige voksesteder. Den giver også et indtryk af de problemer, den vilde flora har. Tilgroning af ådale, slåning af vejgrøfter og andre indgreb truer i dag de vilde blomster.

I dag har vi glemt, at den vilde flora i gamle dage har været brugt til medicin. Det kunne den også sagtens i dag, og det vil vi høre mere om. På turen vil vi gå i den spændende ådal og få mange oplevelser. Vi vil høre om eneboerens flotte have, som for 100 år siden var en af de smukkeste haver i Vendsyssel, beliggende på kanten af Åsted Ådal.



Fredløs, Djævelsbid og Klokkelyng



På sporet af fortiden i hestevogn

Tidspunkt: 18/6, klokken 18.30 | **Varighed:** ca. 3 timer.

Mødested: P-Pladsen ved Gærum Kirke, se efter Ugleskiltet.

Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Ved Gærum finder vi nogle af Danmarks flotteste jættestuer og gravhøje samt en spændende og flot natur i noget af Vendsyssels mest kuperede natur. Vi vil køre rundt i landskabet i hestevogne og høre historier om området.

Vi ser bl.a. den store bronzealderhøj ved Blakshøjgård og besøger det gamle Tingsted, som måske er noget helt andet? På turen skal vi også se nærmere på Luren og høre, hvordan den lyder.

Der er bindende tilmelding til denne tur på tlf. 9845 6000 eller www.forsyningen.dk.

Pris: kr. 220,- inkl. aftenkaffe og kage.

Knivholt Skov og Teglværksskoven

Tidspunkt: 25/6, klokken 19.00 | **Varighed:** ca. 3 timer.

Mødested: P-Pladsen på Knivholt Hovedgård i Frederikshavn.

Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Knivholt Skov og Teglværksskoven byder på mange oplevelser. Knivholt Skov er noget af det ældste skov i Frederikshavnområdet, og de gamle træer giver redesteder for mange hullrugende fugle. På Knivholt er der gang i opbygningen af et Naturformidlingscenter. Måske er håndværkerne nået så langt, at vi kan komme ind og se det?

Teglværksskoven er noget af det nærmeste vi kommer egentlig "naturskov" i Frederikshavn Kommune. Her findes flere rævegrave, og grævlinger holder også til i området. I vinterens løb har vi for første gang haft en rovfuglefodringsplads, som vi også skal se og høre om.



Park & Vejforsyningen planter agaver i Plantagen.

Aftentur i Kennedyparken og Plantagen

Tidspunkt: 30/6, klokken 19.00 | **Varighed:** 3 timer.

Mødested: P-Pladsen ved Frederikshavn Gymnasium.

Turledere: Gartnerformand Bjarne Jørgensen og Gartnerformand Carsten Jørgensen.

Kennedyparken og Plantagen er dejlige åndehuller i Frederikshavn. Her findes mange forskellige stauder og buske, som hver især har forskellige vækstvilkår. Gartnerne vil på denne tur fortælle om planterne og deres formering og meget mere. Vi vil gå fra Kennedyparken til Plantagen for at høre om de kommende forandringer til en anderledes park.

Park & Vejforsyningen er vært ved kaffe efter turen.

Blå Flag-arrangement: Fisk og krabber på Sæby Havn

Tidspunkt: 30/6, klokken 13.00 - 16.00

Mødested: Sæby Havn.

Tag familien med til en hyggelig eftermiddag på Sæby Havn. Her er mange muligheder og dejlige omgivelser. På kajen samt i og ved vandet vil der være forskellige aktiviteter for børn. Aktiviteterne kan være afhængige af vejret. Du kan låne net og spande, så du selv kan fange krabber, rejer og småfisk. Du kan også låne en kikkert, så du kan undersøge livet på det lave vand.

Bemærk! Vi påtager os intet ansvar for børns sikkerhed i forbindelse med færdsel på området. Mindre børn skal have en voksen med.

Yderligere information hos Grøn Guide Hanne Lauritsen, tlf. 9845 6323 eller Friluftsvejleder Flemming Christensen, tlf. 2343 4181.

Blå Flag-arrangement: Kom på sejltur med fiskerne og fang krabber på Rønnerhavnen

Tidspunkt: 2/7, klokken 13.00 - 16.00

Mødested: Rønnerhavnen i Frederikshavn.

Blå Flag-arrangementer sætter fokus på havet og de mange dyr og planter, som lever der. For børnefamilier især er det en chance for at få en spændende og lærerig oplevelse sammen. På Rønnerhavnen i Frederikshavn vil man bl.a. kunne få en sejltur med fiskerne og prøve en lang række aktiviteter, bl.a. krabbefiskeri og levende fisk i bassiner.



Kom helt tæt på livet i havet.

På sejlturen kan du se kysten fra havsiden. Vi sejler i hold med dem, der møder op efter først-til-mølle princippet. Tag redningsvest med, hvis du har. Ekstra veste findes på stedet. Er du barn, skal du have en voksen med! Redningsvest er påbudt!

På kajen kan børn og voksne låne net til at fange krabber med, få en snak med Fritidsfiskerne og smage og se på deres fisk og krabber i bassinet. I kan låne spande, bakker og undervandskikkert til at undersøge livet i vandkanten og meget, meget mere.

Bemærk! Vi påtager os intet ansvar for børns sikkerhed i forbindelse med sejlturen og færdsel på området i øvrigt. Mindre børn skal have en voksen med.

Yderligere information hos Grøn Guide Hanne Lauritsen, tlf. 9845 6323 eller hos Fritidsfiskerne: Bjarne Andersen, tlf. 2082 5031.

Aftentur i anlægget ved Sæby Å

Tidspunkt: 4/8, klokken 19.00 | **Varighed:** ca. 2 timer.

Mødested: Jensen's Fiskerestaurant på Sæby Havn.

Turledere: Gartnerformand Bjarne Jørgensen og Gartnerformand Carsten Jørgensen.

Anlægget i Sæby ligger meget smukt ved Sæby Å. En måske ukendt perle for mange med flere forskellige sjældne træer og planter. På turen får du historierne om træerne og fortællinger om de mange smukke planter.



Foto: Tom Jensen

Turen er meget velegnet for gangbesværede eller kørestolsbrugere.

Kanotur på Voer Å

Tidspunkt: 7/8, klokken 16.00 | **Varighed:** ca. 5 timer.

Mødested: Voerså Havn.

Turleder: Grøn Guide Hanne Lauritsen

Oplev Voer Å fra vandsiden på en kanotur, der sagtens kan klares af familier eller nybegyndere. Vi starter ved Fæbroen og padler stille og roligt ned gennem det flotte åndskab. I vil blive introduceret til teknikker, der gør det lettere at styre kanoen. Vi holder små pauser undervejs. Vi padler gennem Voerså og helt ud til havnen, hvor vi langs engarealerne kan se mange spændende fugle.

Medbring madkurv, drikke og praktisk tøj alt efter vejret. Medbring gerne skiftetøj i tilfælde af vandgang. Vi har sække til at pakke det fort.

Tilmelding på tlf. 9845 6000 eller www.forsyningen.dk.

Pris: 100,- pr. kano/familie.



Blå Flag-arrangement: Børnefest på Voerså Havn

Tidspunkt: 9/8, klokken 10.00 - 16.00

Mødested: Voerså Havn.

Kom til børnefest på Voerså Havn. Borgerforeningen i Voerså holder traditionen tro børnefest på havnen. I den forbindelse laver Park & Vejforsyningen et Blå Flag-arrangement.



Voerså havn er en hyggelig havn, hvor der er mange muligheder. Så tag familien med til en aktiv dag i dejlige omgivelser. På kajen samt i og ved vandet vil der være forskellige aktiviteter for børn. Aktiviteterne kan være afhængige af vejret, men du kan bl.a. låne net og spande, så du selv kan fange krabber, rejer og småfisk. Du kan også låne en kikkert og undersøge livet på det lave vand.

Yderligere information hos Grøn Guide Hanne Lauritsen, tlf. 9845 6323 eller Mogens fra Voerså Havn, tlf. 4027 1179.

Sommerfugletur i Jerup Hede

Tidspunkt: 11/8, klokken 18.30 | **Varighed:** ca. 2 timer.

Mødested: P-Pladsen i Jerup by (rundkørslen). Vi kører videre herfra.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm, Forstkandidat Catrina Kristensen og Agronom Sisse Lindholm.

Frederikshavn Kommune har fået en sommerfugleart, Hedepletvingen, som kommunen skal passe særligt på, da den er ved at forsvinde fra det danske landskab. Det gør kommunen på flere måder. Bl.a. er vi gået med i et EU-støttet projekt, der hedder ASPEA. Det har finansieret en større skovrydning i det spændende rimmer og dopper-landskab ved Jerup Hede.



Foto: biopix.dk

På Turen vil vi høre om projektet og sommerfuglen, og høre om landskabets tilblivelse og tankerne bag Skagen Odde Nationalpark. Turen går ind over heden, så fornuftigt fodtøj anbefales.

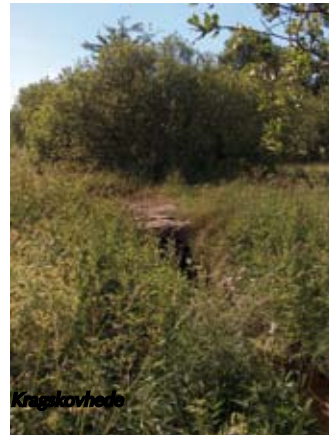
Hestevognstur i Kragkovhede og Råbjerg Mose

Tidspunkt: 13/8, klokken 18.00 | **Varighed:** ca. 4 timer.

Mødested: P-Pladsen i Jerup by ved rundkørslen.

Turledere: Naturvejleder Bo Storm, Vildtkonsulent Peter Have og Viceinspektør på Kragkovhede Bette Steglich Petersen.

Kragkovhede og Råbjerg Mose er fantastiske naturområder, som normalt ikke er tilgængelige for offentligheden, da store dele tilhører Statsfængslet Kragkovhede. På denne tur vil vi opleve området ved at bevæge os rundt i hestevogne.



Måske er vi heldige at se noget af Kronvildtet, som der findes meget af. Og måske ser og hører vi Tranerne, som igen er begyndt at yngle i de utilgængelige områder. Det bliver en meget flot tur, hvor vi undervejs holder en pause og får serveret en god og kraftig suppe med kød fra Kronvildt. Husk regntøj i tilfælde af regnvej.

Der er bindende tilmelding til denne tur på 9845 6000 eller www.forsyningen.dk.

Pris: kr. 260,-
- inkl. al forplejning.

Flagermus i Bangsbo

Tidspunkt: 20/8, klokken 20.00 | **Varighed:** ca. 2 timer.
Mødested: P-Pladsen ved Bangsbo Museum, se efter Ugleskiltet.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Flagermus er en fascinerende gruppe af dyr, som omfatter 1/5 af alle pattedyr i hele verden. Der findes omkring 1000 arter i alt, og herhjemme har vi 13 arter. Disse fantastiske dyr skal vi prøve at komme nærmere ind på, og måske både se med vores egne øjne og høre i en bat-detektor.

Flagermus bliver ofte forbundet med overtro og mystik, og hvem har ikke hørt om Dracula, som sugede blod fra mennesker? Hvem ved, måske findes han? Kom med på en anderledes tur i skumringen og få lidt mere kendskab til disse dyr.

Råbjerg Mose

Tidspunkt: 3/9, klokken 18.30 | **Varighed:** ca. 3 timer.
Mødested: Hjørnet af Jennetvej og Gårdbovej syd for Ålbæk.
Turledere: Naturvejleder Bo Storm og Vildtkonsulent Peter Have.

Råbjerg Mose er hjemsted flere meget sjældne planter og har en fantastisk natur, som mange ikke kender. Mosens historie og biologi gør stedet til en stor oplevelse og noget af det nærmeste, vi kommer en vildmark i Vendsyssel.

Vi vil på denne spadseretur få et indblik i mosens plante og dyreliv og høre historien bag denne fantastiske naturperle. Måske er vi heldige at se Traner og Kronvildt.

Svampelørdag

Tidspunkt: 5/9, klokken 09.00 | **Varighed:** slutter ca. kl. 19.
Mødested: P-Pladsen ved Knivholt Hovedgård i Frederikshavn.
Turledere: Naturvejleder Bo Storm, Anne Grethe Eriksen og Henning Christensen fra Svampeforeningen.

At kombinere en gåtur med samling af svampe, og bagefter bruge dem i madlavningen, er både fornøjet og spændende. Men hvad hedder alle disse svampe? Hvilke kan man spise? Og hvordan tilbereder man dem?

Nogle af disse spørgsmål vil vi komme igennem på denne dag.

(fortsætter)



Vi samler svampe hele dagen og afslutter med, at restauratør Frank Størup laver mad sammen med os. Dagen er både for nye og mere erfarne svampesamlere. Svampeindsamling er afhængig af vejret, så vi starter dagen med fælles morgenkaffe, hvorefter vi sammen kører ud i naturen.

Bindende tilmelding på tlf. 9845 6000 eller www.forsyningen.dk.

Pris: kr. 225,- inkl. mad og drikke.

Hestevognstur ved Lyngså

Tidspunkt: 10/9, klokken 17.30 | **Varighed:** ca. 4 timer.
Mødested: Lyngså Kirke.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Lyngså og Voerså byder på en vidunderlig natur med både havet og skoven tæt på. Ikke mindst fuglereservatet ved Stensnæs er en oplevelse værd. Her skal vi høre historierne om tangsalt, strandinger og oldtidshavet, mens vi nyder naturen fra hestevogn. Turen går til Professorens Plantage, hvor vi skal nyde en madpakke lavet af Frank Størup fra Restaurant Frank's i Sæby.

Bindende tilmelding på tlf. 9845 6000 eller www.forsyningen.dk.

Pris: kr. 325,- inkl. en dejlig madpakke.



Hjortetur i Bangsbo

Tidspunkt: 24/9, klokken 18.30 | **Varighed:** ca. 2 timer.
Sted: P-Pladsen ved Bangsbo Museum. Se efter Ugleskiltet.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Efterår er brunsttid for hjortene i Bangsbo Dyrehave. Det skaber en helt særlig stemning, der altid er stor oplevelse både at se og høre. Bangsbo Dyrehave rummer en bestand på ca. 30 Dåhjorte og 30 Kronhjorte. Disse flotte dyr vil vi prøve at komme på tæt hold af i skumringen, da dyrene er mest aktive på det tidspunkt.

Vi vil gå rundt i Dyrehaven og undervejs holde en pause, hvor vi får serveret bålcaffe og hører historier fra gamle dage om jagten og jægerne.

Bøf, Brøl og Bordeaux

Tidspunkt: 1/10, klokken 16.30 | **Varighed:** ca. 4 timer.
Sted: Skovhuset i Bangsbo Dyrehave, se efter Ugleskiltet.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Vi starter aftenen med kaffe i Skovhuset, hvorefter vi går i Dyrehaven og prøver at komme på nær hold af hjortene. Efterår er brunstid for hjortene i Bangsbo Dyrehave, hvilket skaber en helt særlig stemning. Bangsbo Dyrehave rummer en bestand på ca. 30 Dåhjorte og 30 Kronhjorte.

Disse flotte dyr vil vi prøve at komme på tæt hold af i skumringen, da dyrene er mest aktive på det tidspunkt. Bagefter går vi tilbage til Skovhuset og nyder en lækker Krondyr-buffet med vin, afsluttende med kaffe og en cognac.

Der er tilmelding på tlf. 9845 6000 eller på www.forsyningen.dk.

Pris: 350,- inkl. drikkevarer.

Publikumsjagt

Tidspunkt: 3/10, kl. 09.00 | **Varighed:** ca. 3 timer.
Mødested: P-pladsen i Katsig Bakker. Se efter Ugleskiltet.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Har du nogensinde overvejet, hvordan en jagt foregår? Og kunne du tænke dig at se med? Denne dag afholdes der jagt under kontrollerede former, og publikum kan lære en masse om praktisk jagt. Naturvejleder Bo Storm fortæller undervejs og guider gæsterne sikkert igennem formiddagen.

Jagten finder sted i samarbejde mellem Park & Vejforsyningen og Frederikshavn Jagtforening. Der udleveres røde bånd til alle gæster på dagen, og det anbefales at have fornuftigt fodtøj på.



Efterår i Bangsbo 2008.

Efterår i Bangsbo

Tidspunkt: Efterårsferien, uge 42
Mødested: Skovlegepladsen, Bangsbo Dyrehave.

Efterår i Bangsbo er et aktivt tilbud til børn og voksne i efterårsferien. Arrangementet strækker sig over flere dage i uge 42, og der vil være en lang række gratis aktiviteter for alle. Bangsbo-området myldrer af liv og muligheder for udendørs oplevelser, og rammen kunne ikke være flottere. Efteråret sætter sit tydelige præg på Bangsbo Skovs farver, og der vil være rig mulighed for at udfordre krop og sanser.

Nærmere information og program følger på www.forsyningen.dk, www.frederikshavn.dk og i dagspressen.

Vildtaften

Tidspunkt: 23/10, klokken 18.30
Mødested: Restaurant Møllehuset i Frederikshavn
Konferencier: Naturvejleder Bo Storm.

Efteråret er jagttid, og der skydes hvert år en masse vildt i Danmark. Det smager godt alt sammen, og der er en lang historie bag de forskellige vildtarter. Der findes også flot musik, som er skrevet til netop jagt.

Aftenen vil rumme eksempler på både de store madoplevelser og de gode historier i et arrangement i Møllehuset i Frederikshavn, hvor vi garanterer en spændende og oplevelsesrig aften med jagtens hemmeligheder. Aalborg Jægerklub's E's Horns Gruppe spiller undervejs.

Der er tilmelding direkte til Møllehuset på tlf. 9843 4400.

Pris: 290,- ekskl. drikkevarer.

Juletur i Katsig Bakker

Tidspunkt: 22/11, klokken 13.30 | **Varighed:** ca. 2 timer.
Mødested: P-Pladsen i Katsig Bakker.
Turledere: Naturvejleder Bo Storm og aktivitetsleder fra Sydbyen Anette Weesgård.

Julen nærmer sig, og vi samles i familier og nyder hyggen inden dørene ved stearinlysene, som giver varme og hygge i den mørke og kolde tid. Men at komme ud og gå tur sammen, og samle til juledekorationerne er også god familiehytte, som vi vil opleve på denne tur. Vi vil finde grene, laver og mosser, som sat rigtig sammen giver en besked ude fra skoven, når den står hjemme i stuen.

Anette Weesgård, som er bosat tæt ved Katsig Bakker, vil på denne tur sætte os ind i skovens mange fristelser. Park & Vejforvaltningen byder på gløgg undervejs.



Foto: Jørgen Anker Simonsen

Juletur i Dybro Juleland

Tidspunkt: 28/11, klokken 13.00 | **Varighed:** ca. 3 timer.
Mødested: Dybro Juleland ved Skærum.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

I samarbejde med Haveselskabet i Frederikshavn tager vi denne dag på tur ved Dybro Juleland. Her er der mange ting at kigge på, og vi går en tur blandt Dybros juletræer og hører om juletræproduktion. Vi skal også en lille tur op til de store gravhøje vest for Skærum.

Mørketur i Vandværksskoven

Tidspunkt: 7/1/2010, klokken 19.00 | **Varighed:** ca. 2 timer.
Mødested: P-Pladsen ved Cloostårnet.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Når det bliver aften, og mørket sænker sig, skal vi bruge andre sanser for at orientere os. Lydene i skoven bliver mere intense, og du føler, at der hele tiden er nogen bag dig. Overtro og mystik kender vi alle til. Er der mon troldre eller andre væsener efter os? Uglerne tuder og skaber uhygge.

På denne tur vil vi prøve at afdække noget af den mystik, der hersker i mørket, og fortælle om dyrene om natten. En spændende og anderledes tur, som vi afslutter med en kop varm kakao.



Foto: Jørgen Anker Simonsen

Brændedag

Tidspunkt: 13/2/2010, klokken 13.00 | **Varighed:** ca. 3 timer.
Mødested: P-Pladsen på Knivholt Hovedgård i Frederikshavn.
Turleder: Naturvejleder Bo Storm.

Mange holder af at lave deres eget brænde. Arbejdet med at save sit eget brænde og få det transporteret hjem, giver en ro i sjælen. Når du sidder og kigger ind i ilden, melder spørgsmålene sig måske. Fik jeg nu fældet træet rigtigt? Har det tørret nok? Fik jeg det målt rigtigt op?

På denne tur vil vi snakke om træets fældning og prøve at få afklaret nogle af de spørgsmål, der er omkring brænde. Vi ser også en fældning og snakker om motorsave.

Faciliteter i det grønne

Frederikshavn Kommune har mange faciliteter rundt om i de grønne områder, som kan bruges af alle. Tilbuddene gør det nemmere at være aktiv og opholde sig i naturen.



Skovhuset i Bangsbo

Skovhuset i Bangsbo ligger smukt midt i Bangsbo Dyrehave. Stedet bruges til forskellige arrangementer med fokus på naturen og specielt hjortevildt. Der er mulighed for at booke Skovhuset med Naturvejleder. Foreninger, grupper eller lignende kan få en rundvisning i Bangsbo Dyrehave. Ring hvis I er interesserede. Kontaktinformation bagerst i folderen.

Skovlegepladsen

Skovlegepladsen ligger smukt i Bangsbo Dyrehave med udsigt over Bangsbo Å. Her kan børn lege under trækroneerne, og der er mulighed for at tilberede medbragt mad i bålhytten. Der er vand ved legepladsen. Toiletet ligger ved Museet.



Madpakkerummet på Knivholt Hovedgård

Madpakkerummet på Knivholt Hovedgård indeholder gamle komfurer, hvor man kan lave mad, samt fine faciliteter til at sidde og spise eller drikke kaffe. Rummet kan ikke bookes på forhånd, men er åbent hver dag hele året.

Naturformidlingscenter på Knivholt Hovedgård – under opbygning

I 2009 bygges et nyt Naturformidlingscenter oven over madpakkerummet på Knivholt Hovedgård. Det bliver rammen om Naturskoleaktiviteter og offentlige ture i den dejlige natur i området. Når formidlingscentret er færdigt, vil der komme flere informationer. Arbejdet forventes færdigt ultimo 2009.



Shelters

Der findes tre shelterpladser i de kommunale skove. En ved Knivholt Hovedgård, en ved Jerup Strand og en i Professorens Plantage syd for Sæby. Alle pladserne er frit tilgængelige med vand og offentlige toiletter i nærheden. De kan ikke bookes i forvejen.

Fugletårn

Park og Vejforsyningen har fire fugletårne i kommunen. Et ved udløbet af Elling Å, et ved Donbæk, et i Bannerslund og et i Tolshave Mose.



Hundeskoven

I Bannerslund findes en dejlig hundeskov, hvor hunde kan boltre sig frit sammen med deres ejere. Hundeskoven byder på såvel åbne som skovbevoksede arealer. Der er en overdækket hytte og p-plads ved siden af.

Naturen på nettet

Du kan finde mange gode informationer om naturen overalt i Frederikshavn Kommune på følgende hjemmesider:

www.forsyningen.dk > **Park & Vej**

www.frederikshavn.dk > **Borger > Park & Vej**

Her kan du bl.a. finde mødesteder og beskrivelser af alle arrangementer via Google Maps, kort over kommunens skove, info om Naturvejlederen og Grøn Guides aktiviteter, finde flere links til internettet og meget mere.

www.forsyningen.dk > **Arrangement**

Her kan du tilmelde dig direkte til de arrangementer, hvor tilmelding og evt. betaling er påkrævet.



I år kan du se alle arrangementer på Google Maps.



Besøg vores hjemmeside og find linket.

Om Park & Vejforsyningen

Park & Vejforsyningen er en del af Teknisk Forvaltning i Frederikshavn Kommune. Drift og udvikling af kommunens grønne områder og skove er blot ét af Park & Vejforsyningens ansvarsområder.

Udover at passe på de kommunalt ejede skove, åer, enge og øvrige naturområder, har vi også det overordnede ansvar for anlæg og drift af de kommunale veje og stier, renholdelse og glatførebekæmpelse (vinterberedskab) samt kontrol med gravearbejder.

I det daglige er Park & Vejforsyningen placeret sammen med Frederikshavn Forsyning A/S, som vi arbejder tæt sammen med om bl.a. koordinerende anlægs- og renoveringsopgaver rundt om i kommunen.



Kontakt

Du kan altid kontakte Park & Vejforsyningen, hvis du har spørgsmål til vores arbejde eller har brug for hjælp.

Park & Vejforsyningen
Knivholtvej 15
9900 Frederikshavn

Tlf.: 9845 6000
Fax: 9843 9388
E-mail: parkogvej@frederikshavn.dk
Web: www.forsyningen.dk & www.frederikshavn.dk

Du kan også kontakte Naturvejlederen eller Grøn Guide direkte. Find kontakttinformationer på næste side.



Naturvejleder & Grøn Guide

Har du spørgsmål om natur og miljø, eller ønsker du hjælp til et arrangement i naturen, så kontakt Naturvejleder Bo Storm eller Grøn Guide Hanne Lauritsen.

Vi er natur- og miljøformidlere i Frederikshavn Kommune, og som indbygger i kommunen kan du frit benytte dig af vores viden. Vi laver selv arrangementer, holder oplæg og deltager i ture og arrangementer for skoler, institutioner og foreninger.

Herudover hjælper vi dig, hvis du har en god idé til for eksempel et naturgenopretningsprojekt, en dag med affaldsoprydning i naturen eller lignende.

Vores hjælp er helt gratis. Vi forventer kun engagement fra dig og de øvrige deltagere.



Kontakt

Naturvejleder Bo Storm

Tlf.: 9845 6322
Mobil: 2948 6001
E-mail: bost@frederikshavn.dk

Grøn Guide Hanne Lauritsen

Tlf.: 9845 6323
Mobil: 2948 6174
E-mail: hlau@frederikshavn.dk





I denne folder har vi samlet alle de arrangementer, som Naturvejleder og Grøn Guide i Frederikshavn Kommune afholder i 2009. Der er noget for enhver smag, hvad end du er til vandreture, familieaktiviteter, friluftsliv eller gastronomi.

Langt de fleste af arrangementerne er åbne for alle og deltagelse er gratis. Enkelte kræver tilmelding og betaling.

Så kom og vær med!

 **PARK & VEJ**
FORSYNINGEN
FREDERIKSHAVN

